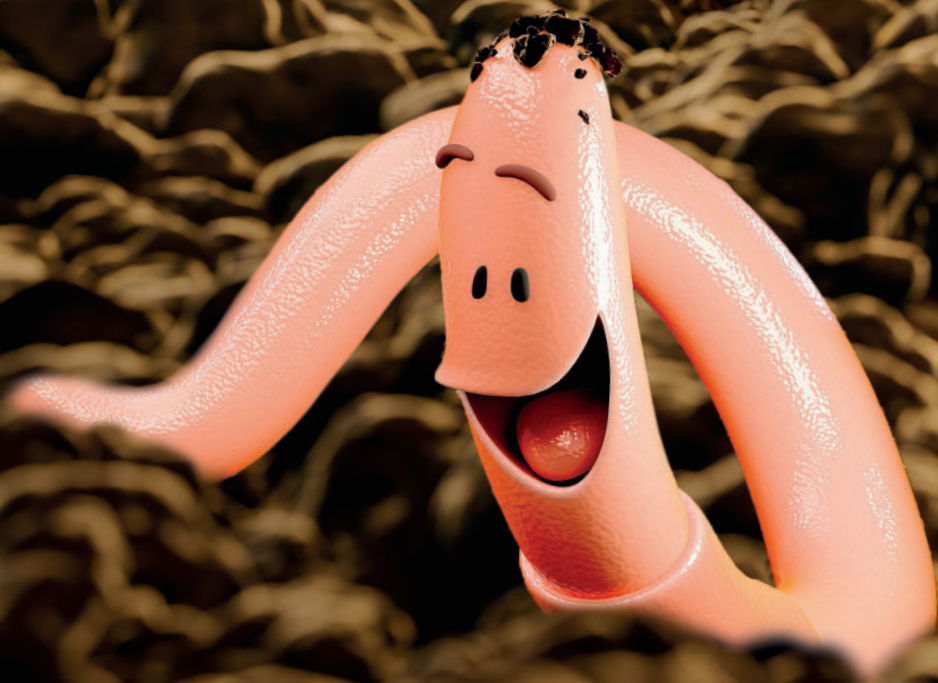

Pikaopas biojätteen **kompostointiin**

HSY

Kompostoituminen on luonnollinen prosessi, jossa pieneliöt hajottavat eloperäistä ainesta hapellisissa olosuhteissa. Ihmisen tehtävä on ylläpitää olosuhteet pieneliöille suotuisina.

Toimiva komposti lämpenee ja painuu kasaan, tuoksuu multamaiselta ja tuottaa muhevaa multaa.

Millainen kompostori biojätteelle?

Biojätteen kompostointi on sallittu vain elintarvikejätteelle tarkoitettuun suljetussa, ilmastoidussa, jyräeristetyssä kompostorissa. Lämpöeristys ei ole välttämätön, mutta mahdollistaa ympärivuotisen kompostoinnin. Kompostorin kapasiteetti on oltava riittävä: biojätteen on ehdittävä maata ennen kuin se poistetaan kompostorista. Maatunatonta biojätettä ei saa levittää tai haudata maahan.

Suuntaa-antava mitoituslaskelma kompostorin valintaan

Asukasmäärä	Kompostorin tilavuus/litra
2–5	105–250
6–9	250–400
10–24	400–1 000
25–49	1 000–1 500

- » Kompostointi ei saa aiheuttaa vaaraa tai haittaa ympäristölle eikä terveydelle. Hyvin hoidettu kompostori ei haise eikä kerää kärpäsparvia.
- » Sijoita kompostori riittävän kauas asuinrakennusten ovista, ikkunoista ja ilmanvaihtoaukoista.
- » Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi tarvittaessa kieltää kompostoinnin.

Tee kompostointi-ilmoitus

Elintarvikejätteen kompostoinnista täytyy ilmoittaa HSY:lle kahden kuukauden kuluessa kompostoinnin aloittamisesta. Voit tehdä ilmoituksen sähköisellä lomakkeella osoitteessa **hsy.fi/kompostointi** tai olemalla yhteydessä asiakaspalveluumme.

Kompostoriin voit laittaa

ruoantähteet, munankuoret, pienet luut, kahvin- ja teenporot, suodatinpussit ja teepussit, pehmopaperit, huonekasvit multineen, leikkokukat, ruokaöljy, kotieläinten häkkien purut

Kompostoitavaa biojätettä ei tarvitse pakata. Keittiössä biojätteen keräysastian pohjalle voit laittaa sanomalehteä, silputtua munakennoa tai muuta kuiviketta imemään kosteutta.

Kompostoinnin perusteet

Kompostin perushoito on helppoa. Yleensä riittää, että pidetään huolta biojätteen ja kuivikkeen oikeasta suhteesta ja biojätettä tuotaessa tarkistetaan, miltä komposti näyttää ja tuoksahtaa. Luonto hoitaa tehtävänsä, jos biojätettä ja seosainetta laitetaan kerroksittain oikeassa suhteessa. Sopiva seosaineen määrä on yleensä noin kolmasosa biojätteen määrästä.

Aloita kompostointi laittamalla kompostorin pohjalle 5–10 cm kerros karkeaa seosainetta kuten kaupassa myytävää komposti-kuiviketta, haketta tai kuoriketta. Lisää biojäte ja peitä se kerroksella seosainetta. Hautaa liha- ja kalajäte syvemmälle ja peitä huolellisesti.

MULLANK

Kiitos kun kompostoit!

- » Saat multaa puutarhaasi
- » Palautat ravinteet kiertoon
- » Parannat mullalla maaperän rakennetta
- » Säästät jätemaksuissa
- et tarvitse erillistä biojäteastiaa

Kattava maksuton
kompostointiopas
verkossa!

hsy.fi/kompostointi

Seosaine pitää kompostin ilmavana!

Seosainetta eli kuiviketta tarvitaan ylläpitämään kompostin ilmavuutta, sitomaan kosteutta ja hajuja ja tuomaan hiiltä hajottajien energialähteeksi.

Seosaineeksi käyvät kaupassa myytävän kompostikuivikkeen ohella esimerkiksi kuiva lehti- ja neulaskarike, risuhake, kutterinlastu, kuorike ja biohiili.

Toimiva komposti

Kun komposti toimii hyvin, sen **lämpötila** nousee jopa 50–70 °C:een ja kompostimassa painuu kasaan. Kuumavaiheen aikana taudinaiheuttajat tuhoutuvat. Aineksen kypsyessä lämpötila laskee.

Kompostin on oltava **ilmava**. Karkeat ainekset ja laitteen riittävä ilmanvaihto takaavat ilmavuuden. Ajoittainen pöyhiminen ja kääntäminen varmistavat, että myös keskiosiin pääsee happea. Hapettomassa, kuten liian märässä ja tiiviissä massassa happea tarvitsevat lahottajaeliöt korvautuvat mädättäjillä. Mätänemissessä muodostuu metaania ja pahanhajuisia rikkiyhdisteitä.

Kompostin **kosteus** on sopiva, kun kompostimassasta nyrkissä puristettaessa ei tihku vettä paria pisaraa enempää. Liian märässä kompostissa vesi syrjäyttää hapen ja kompostoituminen muuttuu mätänemiseksi. Liian kuivassa kompostissa pieneliöiden toiminta lakkaa, mutta alkaa heti uudelleen kosteuden tultua sopivaksi.

Kompostoitaaessa biojätettä **seosaineen** kera, lahottajille on ravinteita oikeassa suhteessa. Typpeä on ruokajätteessä ja tuoreissa kasvinosissa, hiiltä taas kuivissa kasvijätteissä ja risuissa.

Ratkaisuja pulmiin

Mädäntyneen haju	Komposti on liian märkä/tiivis ja hapeton! Lisää karkeaa seosainetta, sekoita komposti hyvin.
Pistävä ammoniakkin haju	Ravinnetasapaino ei ole kunnossa. Lisää hiilipitoista seosainetta (esim. kuorike, turve).
Jäätyminen	Voit täyttää jäätynyttä kompostoria normaalisti seosaineen kera, jos tilaa on. Keväällä kompostoituminen käynnistyy jälleen. Jäätyminen on hyvä huomioida jo kompostorin tilavuutta valittaessa.
Paljon kärpäsiä ja/tai kärpäsen toukkia	Lisää seosainetta ja sekoita komposti. Hautaa eläinperäinen jäte syvemmälle. Käännä kompostin pintaosa (kärpäsen munat ja toukat) kuumaan keskiosaan. Pyyhi tai huuhtaise kompostorin sisäseinät ja kansi kuumalla vedellä.
Sieni- tai homekasvusto	Kaikki kunnossa. Home ja muut sienet kuuluvat hajottajaeliöstöön!
Tuhkamainen/seittimäinen aine n. 20-30 cm syvyydessä	Liian kuiva (ja kuuma) komposti; "tuhka" on sädesienirihmastoa. Kastele haalealla vedellä ja sekoita. Suojaa hengityksesi sädesienten itiöiltä.
Muurahaispesä	Muurahaisista ei ole haittaa, mutta kokonainen yhdyskunta kertoo kompostin olevan liian kuiva. Kastele lämpimällä vedellä ja sekoita. Vähennä seosaineen määrää.
Komposti ei lämpene, jäte ei maadu	Komposti on liian 1. kuiva (kastelu, sekoitus), 2. märkä (seosaineen lisäys ja sekoitus) tai ravinnepöyhä (lisää biojätettä normaaliin tapaan, tarvittaessa käytä kompostiherätettä). Tai ehkäpä kaikki jäte on maatunut ja kompostin voi tyhjentää!

Kompostorin tyhjennys

- » Kompostori tyhjennetään, kun sen sisältö on maatonut tasalaatuiseksi mullannäköiseksi massaksi (humus). Ruokajäte ei tässä vaiheessa enää erotu luita ja kananmunakuoria lukuun ottamatta. Maatuman osa jätetään kompostoriin.
- » Tyhjennykselle parhaat vuodenaajat ovat kevät, jolloin multa saadaan käyttöön, ja syksy, jolloin kompostoriin saadaan tilaa talveksi.
- » Syksyllä kompostorista poistettu kompostimassa jätetään jälkikypsymään pressulla peitettyn kehikkoon tai puutarhajätekompastoriin.

Kompostia voi käyttää nurmikoiden, kukkaistutusten ja pensaiden lannoitukseen ja maanparannukseen. Lue lisää kompostimullan käytöstä kompostointioppaastamme!

Lisätietoa kompostoinnista

hsy.fi/asiakaspalvelu

hsy.fi/kompostointi

